

विद्या भवन बालिका विद्यापीठ लखीसराय

वर्ग नवम विषय संस्कृत शिक्षक श्यामउदय सिंह

ता:-20-06-2021(एन.सी.आर.टी. पर आधारित)

पाठः सप्तमः पाठनाम प्रत्यभिज्ञानम्

1. अधोलिखितवाक्येषु प्रकटितभावं चिनुत-

- i. भोः को नु खल्वेषः? येन भुजैकनियन्त्रितो बलाधिकेनापि न पीडितः अस्मि।
(विस्मयः, भयम्, जिज्ञासा)
- ii. कथं कथं ! अभिमन्युर्नामाहम्। (आत्मप्रशंसा, स्वाभिमानः, दैन्यम्)
- iii. कथं मां पितृवदाक्रम्य स्त्रीगतां कथां पृच्छसे? (लज्जा, क्रोधः, प्रसन्नता)
- iv. धनुस्तु दुर्बलैः एव गृह्यते मम तु भुजौ एव प्रहरणम्। (अन्धविश्वासः, शौर्यम्, उत्साहः)
- v. बाहुभ्यामाहतं भीमः बाहुभ्यामेव नेष्यति। (आत्मविश्वासः, निराशा, वाक्संयमः)
- vi. दिष्ट्या गोग्रहणं स्वन्तं पितरो येन दर्शिताः। (क्षमा, हर्षः, धैर्यम्)

उत्तराणि-

- vii. जिज्ञासा, विस्मयः
  - viii. स्वाभिमानः
  - ix. क्रोधः
  - x. शौर्यम्
  - xi. आत्मविश्वासः
  - xii. हर्षः।
2. यथास्थानं रिक्तस्थानपूर्तिं कुरुत-

(क)	खलु + एषः	= _____
(ख)	बल + _____ + अपि	= बलाधिकेनापि
(ग)	विभाति + _____	= बिभात्युमावेषम्

(घ)	_____ + एनम्	= वाचालयत्वेनम्
(ङ)	रुष्यति + एष	= रुष्यत्येष
(च)	त्वमेव + एनम्	= _____
(छ)	यातु + _____	= यात्विति
(ज)	_____ + इति	= धनञ्जयायेति

उत्तराणि

(क)	खलु + एषः	= खल्वेषः
(ख)	बल + अधिकेन + अपि	= बलाधिकेनापि
(ग)	विभाति + उमावेषम्	= विभात्युमावेषम्
(घ)	वाचालयतु + एनम्	= वाचालयत्वेनम्
(ङ)	रुष्यति + एष	= रुष्यत्येष
(च)	त्वमेव + एनम्	= त्वमेवेनम्
(छ)	यातु + इति	= यात्विति
(ज)	धनञ्जनाय + इति	